

UCHWAŁA NR LXXV/424/2024
RADY GMINY PIONKI
z dnia 25 marca 2024 r.

w sprawie rozpatrzenia skarg dotyczących działalności Wójta Gminy Pionki

Na podstawie art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn.zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Postanawia się uznać skargi z dnia 5 stycznia 2024 r. (wpływ do Rady Gminy Pionki 23 stycznia 2024 r.) złożone przez Pana Mariusza Cywkę na działalność Wójta Gminy Pionki do Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego oraz do Wojewody Mazowieckiego, a następnie przekazane Radzie Gminy Pionki zgodnie z właściwością pismem z dnia 16 stycznia 2024 r. - za bezzasadne z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącą Rady Gminy Pionki do zawiadomienia skarżącego o sposobie załatwienia skargi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Maria Gocciolucci
Dariusz Gocciarz

UZASADNIENIE

W dniu 23 stycznia 2024 r. do Rady Gminy Pionki wpłynęły dwie skargi o tożsamej treści, złożone przez Pana Mariusza Cywkę na działalność Wójta Gminy Pionki. Wpływ skarg do organu stanowiącego nastąpił na skutek ich przekazania zgodnie z właściwością przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego, który został oznaczony jako jeden z adresatów skarg. Drugim adresatem był natomiast Wojewoda Mazowiecki. Jak wynika z treści pisma organu przekazującego, dokonał on przekazania obu skarg, w imieniu własnym oraz Wojewody Mazowieckiego.

W przedmiotowych skargach, skarżący podniósł zarzuty w zakresie nieprawidłowej działalności Wójta Gminy Pionki, odnoszącej się do sfery:

- 1) gospodarki nieruchomościami związanej z budową drogi gminnej 350835W w granicach nieruchomości stanowiącej jego własność oraz „fałszowania” dokumentów w tym zakresie;
- 2) należności podatkowych.

W związku z powyższym Rada Gminy Pionki zgodnie z obowiązującymi procedurami przekazała skargi do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w celu przeprowadzenia czynności wyjaśniających i zajęcia stanowiska.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji mając na uwadze dokładne wyjaśnienie sprawy przeprowadziła kolegialnie czynności, w wyniku których uzyskała niezbędne informacje służące do podjęcia uchwały przez organ stanowiący.

Po przeprowadzonej analizie stanu faktycznego i prawnego Rada Gminy Pionki ustaliła, co następuje.

Zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) zwanej dalej „u.s.g.” „Do zadań wójta należy w szczególności gospodarowanie mieniem komunalnym”

Dodatkowo art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344) zwanej dalej „u.g.n.”, stanowi, iż „Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta.”

Wskazać w tym miejscu wypada także, że ustawodawca w określonych prawnie sytuacjach umocował organ stanowiący do podejmowania czynności związanych z gospodarowaniem mieniem (zob. na przykład art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a u.s.g., art. 13 ust. 2a u.g.n.).

Przytoczenie powyższych aktów normatywnych jest jedynie częścią regulacji prawnych w oparciu, o które działają organy samorządu terytorialnego w zakresie szeroko pojętej gospodarki mieniem komunalnym.

Skarżący w uzasadnieniu wniesionych skarg o tożsamej treści, wskazał na okoliczność zajęcia przez Gminę Pionki części nieruchomości położonej w gm. Pionki, obręb Czarna, numer ewidencyjny 589/1, bez poczynienia z nim uprzednio uzgodnień, co w konsekwencji spowodowało naruszenie jego prawa podmiotowego (prawa własności).

Ponadto, w wywodach swojej skargi podniósł, że prowadzone prace inwestycyjne na drodze gminnej nastąpiły w wyniku „sfalszowania” dokumentów.

Odnosząc się do sformułowanych przez skarżącego zarzutów – podnieść wypada, że gmina jako podmiot prawa publicznego zaspokaja zbiorowe potrzeby wspólnoty, w tym poprzez budowę i utrzymanie gminnych dróg i ulic.

Zestawiając powyższe zadanie gminy z jej obszarem administracyjnym można dojść do wniosku o istnieniu szeregu obowiązków prawnych, technicznych, organizacyjnych oraz finansowych, których wykonanie jest niezbędne do zapewnienia prawidłowej infrastruktury drogowej.

Podejmowane przez monokratyczny organ czynności gospodarowania mieniem mają na celu realizację zadań zgodnie z prawem.

Bezsprzecznym jest fakt, iż pomiędzy skarżącym a Gminą Pionki istnieje spór o uregulowanie stanu prawnego nieruchomości położonej w gm. Pionki, obręb Czarna, numer ewidencyjny 589/1. Przedmiotowe postępowanie toczy się przed Sądem Rejonowym w Kozienicach. Strony przed zawiśnięciem sporu przed Sądem – nie wypracowały stanowiska korzystnego dla każdej z nich, pomimo wzajemnej wymiany argumentów.

Wywodząc dalej, zaznaczyć wypada, że zgodnie z art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną, nieruchomości pozostające w dniu 31 grudnia 1998 r. we władaniu Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, nie stanowiące ich własności, a zajęte pod drogi publiczne, z dniem 1 stycznia 1999 r. stają się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa lub właściwych jednostek samorządu terytorialnego za odszkodowaniem.

Instytucja prawa przewidziana w ww. przepisie umożliwia uregulowanie stanów prawnych nieruchomości zajętych pod drogi publiczne oraz zapewnia bezpieczeństwo obrotu prawnego.

Nabycie nieruchomości w świetle wskazanej regulacji następuje z mocy prawa przy spełnieniu pozostałych warunków.

Dostrzec można, że prawodawca wprowadzając szczególny tryb nabycia nieruchomości przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego – racjonalnie założył, że w sferze gospodarki nieruchomości na poziomie krajowym istnieje potrzeba uregulowania stanów prawnych nieruchomości zajętych pod drogi publiczne.

Tym samym skala problemu, gdy dochodziło do zajęcia przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego nieruchomości niestanowiących ich własności pod drogę publiczną – była znaczna, skoro wymagała ingerencji ustawodawcy.

Ubocznie nadmienić należy, iż ustawodawca zagwarantował ustawową ochronę właścicielom, których nieruchomości zostały wywłaszczone z mocy prawa w trybie art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną – poprzez możliwość uzyskania odszkodowania na wniosek. Przedmiotowy wniosek winien być złożony najpóźniej do dnia 31 grudnia 2005 r. (zob. art. 73 ust. 4 cytowanej wyżej ustawy). Upływ tegoż terminu powoduje wygaśnięcie roszczenia.

Złożenie takiegoż wniosku nie było uwarunkowane uprzednim wydaniem przez Wojewodę decyzji administracyjnej w oparciu o art. 73 ust. 1 ww. ustawy (zob. wyrok NSA z dnia 22.10.2021 r., sygn. akt I OSK 516/21). Decyzja ta ma charakter deklaratoryjny i potwierdza nabycie z mocy prawa z dniem 1 stycznia 1999 r. własności nieruchomości przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego.

Skarżący do grudnia 2020 r., jak również poprzednicy, którym przysługiwały prawa do nieruchomości nie wykonywali swoich uprawnień w żaden sposób, nie podejmowali też czynności, które miałyby uniemożliwić Gminie Pionki władanie gruntem.

Zaakcentować trzeba, że Gmina Pionki złożyła wniosek o wydanie przez Wojewodę Mazowieckiego decyzji w trybie art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną.

Efektom zainicjowanego postępowania było wydanie przez uprawniony organ administracji publicznej (Wojewodę Mazowieckiego) w trybie administracyjnym decyzji nr 949/R/2023 z dnia 11 lipca 2023 r. (znak sprawy: SPN-R.7533.58.2023.BK) stwierdzającej nabycie przez Gminę Pionki, z mocy prawa, z dniem 1 stycznia 1999 r. prawa własności nieruchomości zajętej pod drogę gminną nr 3444035 droga przez wieś Marcelów (obecnie nr 350835W dr. przez wieś Marcelów) oznaczonej na mapie do celów prawnych przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego Starosty Radomskiego pod nr P.1425.2023.2815 w dniu 24 maja 2023 r., jednostka ewidencyjna 142508_2 Pionki-gmina, obręb 0020 Czarna, jako działka nr 589/3 o powierzchni 0,0143 ha. Na skutek wniesienia przez Pana Mariusza Cywkę odwołania od decyzji, sprawa została rozstrzygnięta przez Ministra Rozwoju i Technologii, w ten sposób, że organ ten utrzymał w mocy decyzję Wojewody Mazowieckiego.

Niemniej jednak w realiach niniejszej sprawy, w szczególności przeciwstawnych stanowisk Skarżącego i Gminy Pionki - uzasadnione jest rozstrzygnięcie zainicjowanego sporu przez niezależny i niezawisły Sąd. Dopiero prawomocne orzeczenie Sądu stanowić będzie podstawę rozliczeń między stronami.

W tym stanie rzeczy, przy uwzględnieniu specyfiki gospodarowania mieniem gminy oraz szczególnych rozwiązań prawnych umożliwiających jednostce samorządu terytorialnego nabycie nieruchomości, a zwłaszcza art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną – należy przyjąć, iż zarzut skarżącego w części dotyczącej gospodarki nieruchomościami związanej z budową drogi gminnej 350835W, w tym regulacji stanu prawnego nieruchomości położonej w gm. Pionki, obręb Czarna, numer ewidencyjny 589/1, jest nieuzasadniony.

Również zarzut w części dotyczącej fałszowania dokumentów, zdaniem organu, nie może odnieść zamierzonego skutku. Mianowicie organ wykonawczy podejmował działania w oparciu o dokumenty, których prawdziwość (autentyczność) nie została zakwestionowana przez uprawnione podmioty, instytucje. Twierdzenia skarżącego są gołosłowne i nieoparte żadnymi dowodami. Skarżący nie przedłożył orzeczenia Sądu lub innego organu stwierdzającego sfałszowanie jakiegokolwiek dokumentu w sprawie będącej przedmiotem skargi. W ocenie Rady Gminy Pionki, sam wywód teoretyczny Pana Mariusza Cywki jest niewystarczający do uwiarygodnienia okoliczności przez niego prezentowanej.

Ubocznie wskazać wypada, iż Rada Gminy Pionki ma obowiązki zbadania i wyjaśnienia sprawy, w tym samodzielnej oceny zebranego materiału dowodowego, ale z tych obowiązków nie można domniemywać, że organ ten ma uprawnienia śledcze.

Na kanwie niniejszej sprawy, przy uwzględnieniu zarówno trybu skargowego regulowanego działem VIII k.p.a., jak również kompetencji Rady Gminy Pionki, wydaje się uzasadniona teza, iż organ uchwałodawczy nie może tak daleko wkraczać w kompetencje sądu karnego, by przeprowadzać postępowanie dowodowe dla wykazania oczywistości faktów popełnienia przestępstwa i sfałszowania dowodu.

Powyższe prowadzi do konstatacji, że podniesiony przez skarżącego zarzut fałszowania jest nietrafny.

Końcowo, podkreślić wypada, iż zarzut w zakresie należności podatkowych, na który powołuje się skarżący w treści skarg – jest nieusprawiedliwiony.

Przed wszystkim Wójt zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.), a zwłaszcza art. 1c jest organem podatkowym w sprawach podatku od nieruchomości na terytorium Gminy Pionki.

Artykuł 6 ust. 7 zd. pierwsze cytowanej wyżej ustawy stanowi, iż „Podatek od nieruchomości na rok podatkowy od osób fizycznych, z zastrzeżeniem ust. 11, ustala w drodze decyzji organ podatkowy właściwy ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania.”.

Nadto, w oparciu o art. 6a ust. 4a ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333 z późn. zm.), organem podatkowym właściwym w sprawach podatku rolnego jest wójt (burmistrz, prezydent miasta).

W świetle art. 6a ust. 6 wskazanej ustawy „Podatek rolny na rok podatkowy od osób fizycznych, z zastrzeżeniem ust. 10, ustala, w drodze decyzji, organ podatkowy właściwy ze względu na miejsce położenia gruntów. Podatek jest płatny w ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego w terminach do dnia 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego.”.

W aktualnie funkcjonującym systemie prawa podatnikowi w opisanej sytuacji przysługują przewidziane prawem środki, które służą kontroli prawidłowości ustalenia oraz wymiaru publicznoprawnego, nieodpłatnego, przymusowego oraz bezzwrotnego świadczenia pieniężnego, tj. podatku od nieruchomości, podatku rolnego.

Stąd też podatnikowi przysługuje prawo do zbadania przez właściwy organ odwoławczy, nałożonego w drodze decyzji obowiązku uiszczenia podatku od nieruchomości. Instytucja

wniesienia środka odwoławczego (odwołania) jest gwarantem zapewnienia obywatelowi rzetelności w rozpatrywaniu sprawy oraz daje możliwość naprawienia ewentualnych błędów popełnionych przez organ pierwszej instancji.

Nie bez znaczenia pozostaje okoliczność, iż skarżący w roku 2023 r. podjął we właściwym trybie proceduralnym czynności zmierzające do kontroli decyzji podatkowej. Na skutek wniesionego odwołania, organ wyższej instancji po rozpatrzeniu sprawy, podzielił stanowisko Wójta i orzekł o utrzymaniu w mocy zaskarżonej decyzji. Decyzja uzyskała walor ostateczności i prawomocności.

Przedmiotowe okoliczności prowadzą do wniosku, że zredagowany przez skarżącego zarzut w części dotyczącej należności podatkowych jest pozbawiony jakichkolwiek podstaw.

Do rozpatrzenia i załatwienia niniejszych skarg Rada Gminy Pionki posiada uprawnienie na mocy niżej wskazanych podstaw prawnych.

Zgodnie z art. 223 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn.zm.), zwanej dalej „k.p.a.” organy państwowe, organy samorządu terytorialnego i inne organy samorządowe oraz organy organizacji społecznych - rozpatrują oraz załatwiają skargi i wnioski w ramach swojej właściwości.

Natomiast art. 229 pkt 3 k.p.a. stanowi, że jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrywania skarg, organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych, z wyjątkiem spraw określonych w pkt 2 – jest rada gminy.

Z powyższych względów należy podjąć uchwałę o treści, jak wyżej.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Dariusz Gonciarz
Dariusz Gonciarz

Pouczenie:

Zgodnie z art. 239 § 1 k.p.a. w przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności - organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy - bez zawiadamiania skarżącego.